

Dítě v pěstounské péči:

Maruška se chystá na cestu

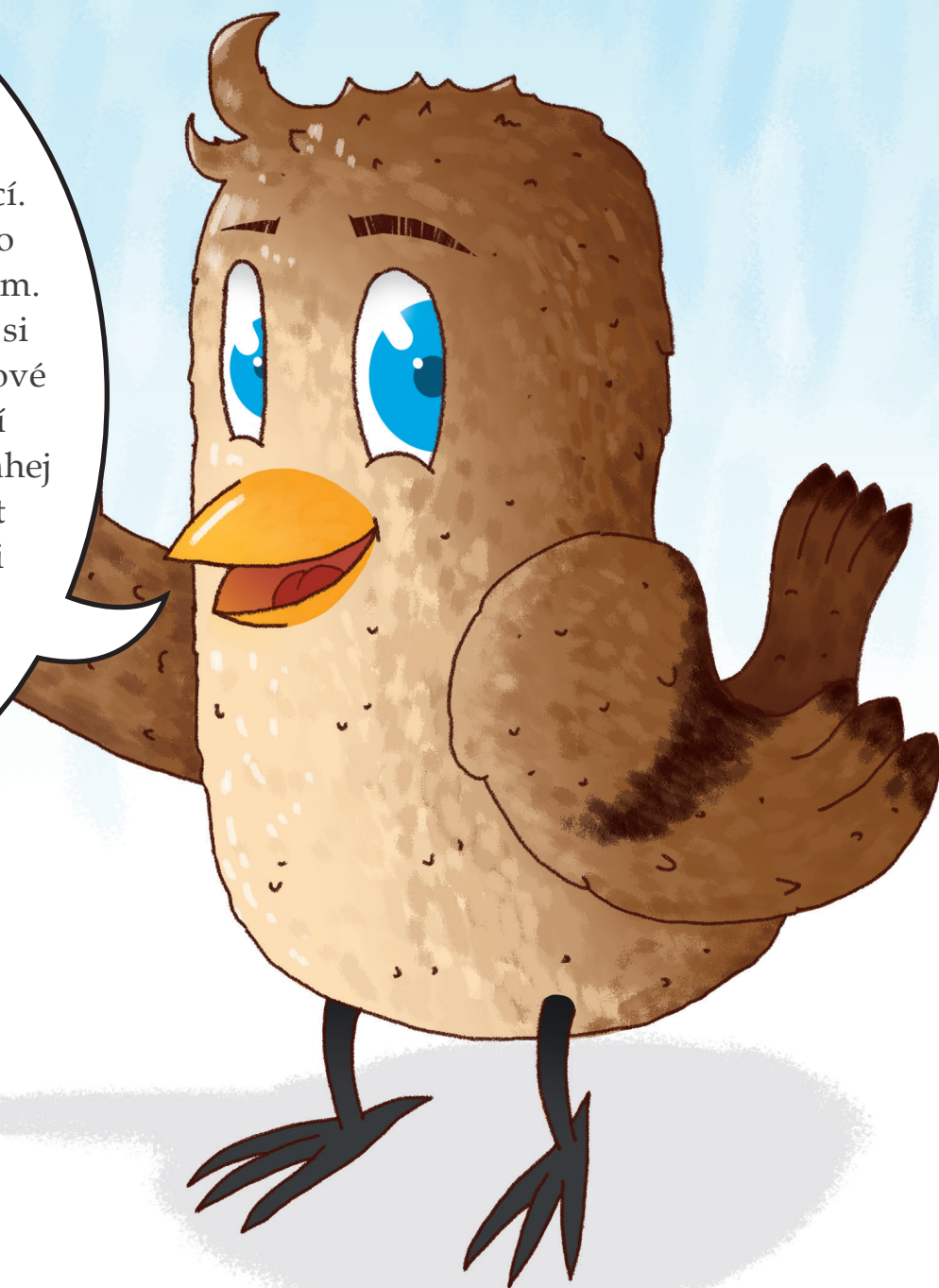
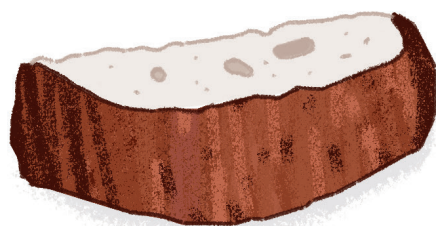

Dítě v pěstounské péči: Maruška se chystá na cestu
Johana Mertová
© Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2019
ISBN 978-80-7421-168-3

Za cenné rady a připomínky děkujeme Mgr. et Mgr. Aleně Svobodové,
Bc. Šárce Francírkové a Mgr. et Mgr. Bohuslavě Janků.

„Ahoj,
já jsem Vrabčák. Lítám
po okolí a hledám něco
dobrého do břicha. Cestou
zahlédnu a dozvím se spoustu věcí.
Čimčarara, čim, čim, čim, všechno
znám a všechno vím. Rád ti poradím.
Toto je tvůj sešit. Prosím, podepiš si
ho na místě, kde jsem nechal chlebové
drobečky. Pokud tě při jeho čtení
napadnou nějaké další otázky, neváhej
se zeptat dospělého, který ti sešit
předal. Ptát se je v pořádku. Děti
by měly dostat odpovědi na to,
co je zajímavá. Jen tak se mohou
vyjádřit k tomu, co se s nimi
a kolem nich děje.“

Tady napiš své jméno:

.....

Neposedný Vrabčák poletoval kolem domu, na kterém byla velká cedule s nápisem DĚTSKÝ DOMOV. V domově dočasně bydlí děti, které nemohou z různých důvodů být se svými rodiči. Ale co to? Vrabčák uviděl otevřeným oknem holčičku, jak si balí tašku. Zaletěl se podívat blíž.

„Ahoj Maruško, čím, čím, kam se chystáš?“
zavolal na dívěnku.

Ta zvedla hlavu a podívala se na něho svýma pomněnkovými očima:
„Zítra se stěhuju do pěstounské rodiny.“

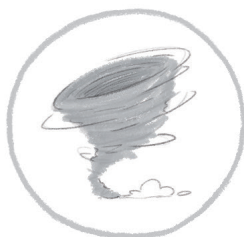
„Čimčarara, toooo je věc,“
vykřikl Vrabčák překvapeně.

„Vid’?“
usmála se nejistě Maruška.

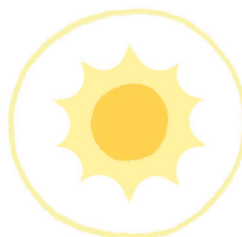
Smutek

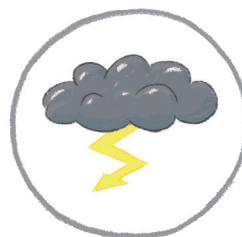
Strach

Radost

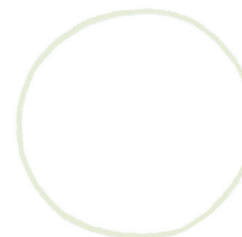
Vztek

Nijaký pocit

Můj pocit

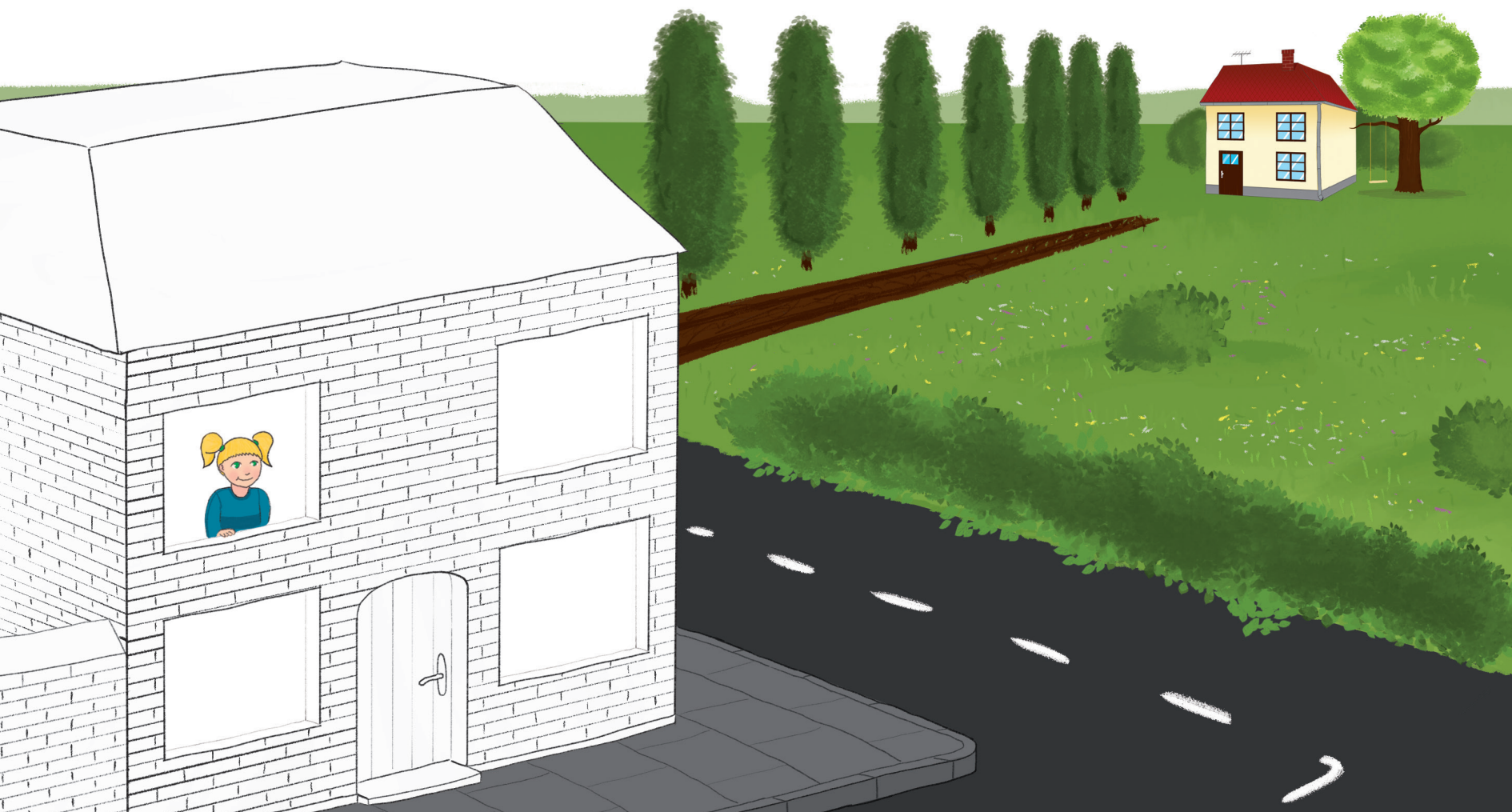
Když se blíží nějaká změna, něco nového, lidé mohou mít různé pocity. Vyber a zaškrtni ten pocit, který může mít Maruška. Do „mého pocitu“ domaluj či dopiš pocit, který míváš při změně ty.

„Páni ptáci, ty budeš bydlet v novém hnízdě. A kdy odsud odlétáš?“ pokračoval vrabec.

„Zítřka,“ zašeptala holčička.

„Nedávno mi říkala vlaštovka, že před odletem do teplých krajín jí trvá týden, než se sbalí a rozloučí se všemi sousedy,“ zamrkal vrabec na Marušku.

„Jo, jo,“ holčička souhlasně pokývala hlavou.

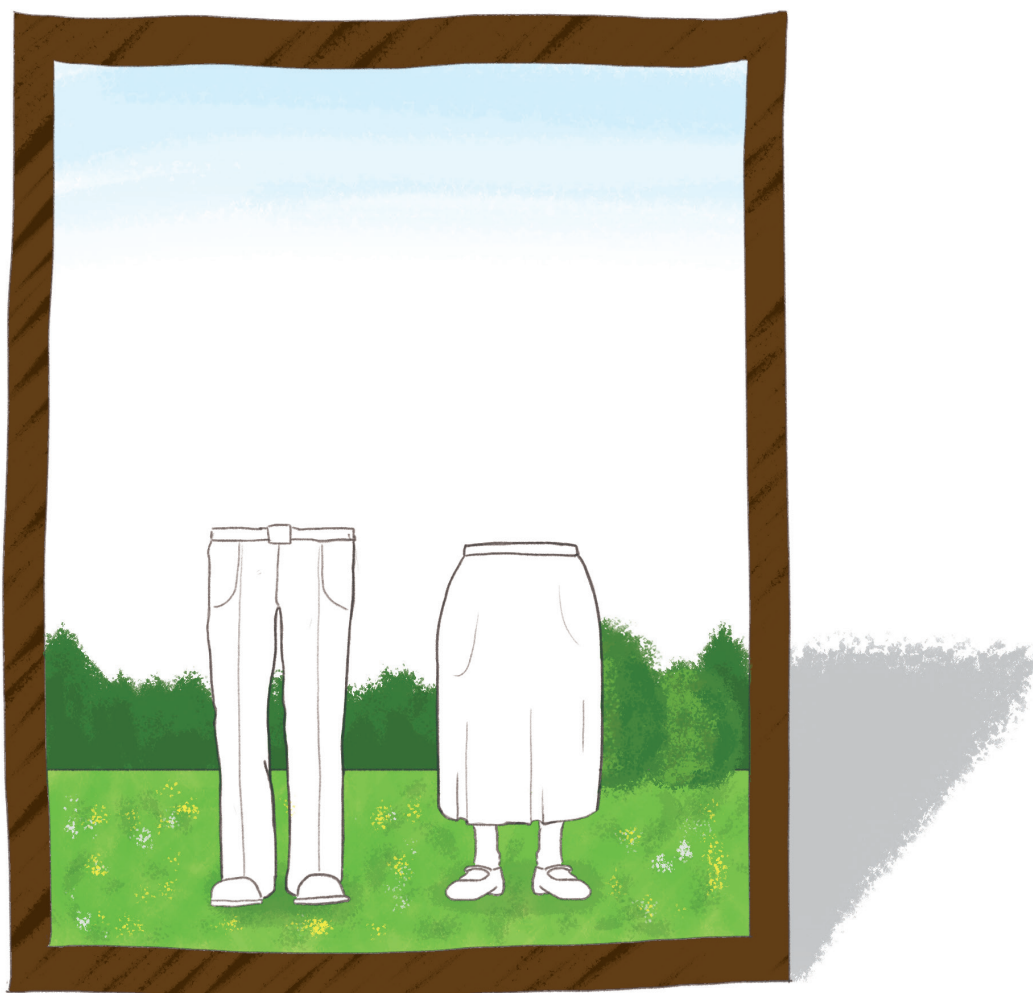

„A jak se ta rodina jmenuje, jak vypadá, kde hnízdí?“
dál se zvědavě vyptával Vrabčák a při tom poskakoval po okenní římse. Co skok, to otázka.

„Jmenují se Petr a Jolana Strnadovi,“ odpověděla Maruška.

„Čim, čim, hezké příjmení, to se mi líbí,“ skočil vrabec holčičce do řeči.

„Mají syna Tomáše, tomu je 10 let, a taky psa Žolíka,“ pokračovala Maruška,
„nevím, kde přesně bydlí, ale říkali, že tam pojedeme asi hodinu autem. Byli se za mnou
párkrát podívat a taky mi nechali svou fotku, hele!“

Domaluj Strnadovy dle své představy.

Najednou Maruška posmutněla:
„Mám strach, že když odsud odejdu, tak už nevidím svou mámu.
A co když mě tady bude hledat? A co si pomyslí o tom, že tu
nejsem?“

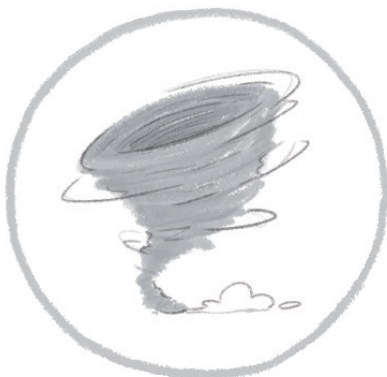
Děvčátko začalo natahovat:
„Asi se bude zlobit, že jsem na ni nepočkala.“

Vrabčákovi bylo holčičky líto:
„Vidím slzičku, jsi smutná. To mě mrzí.“

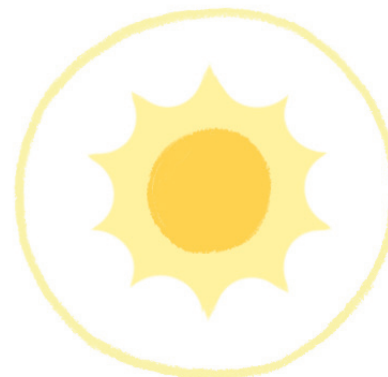
Smutek

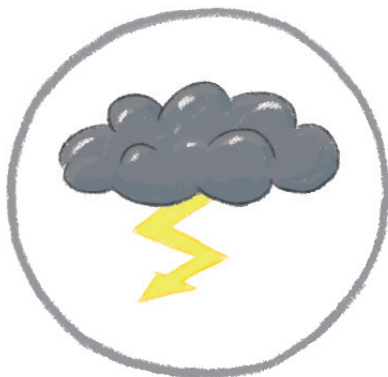
Strach

Radost

Vztek

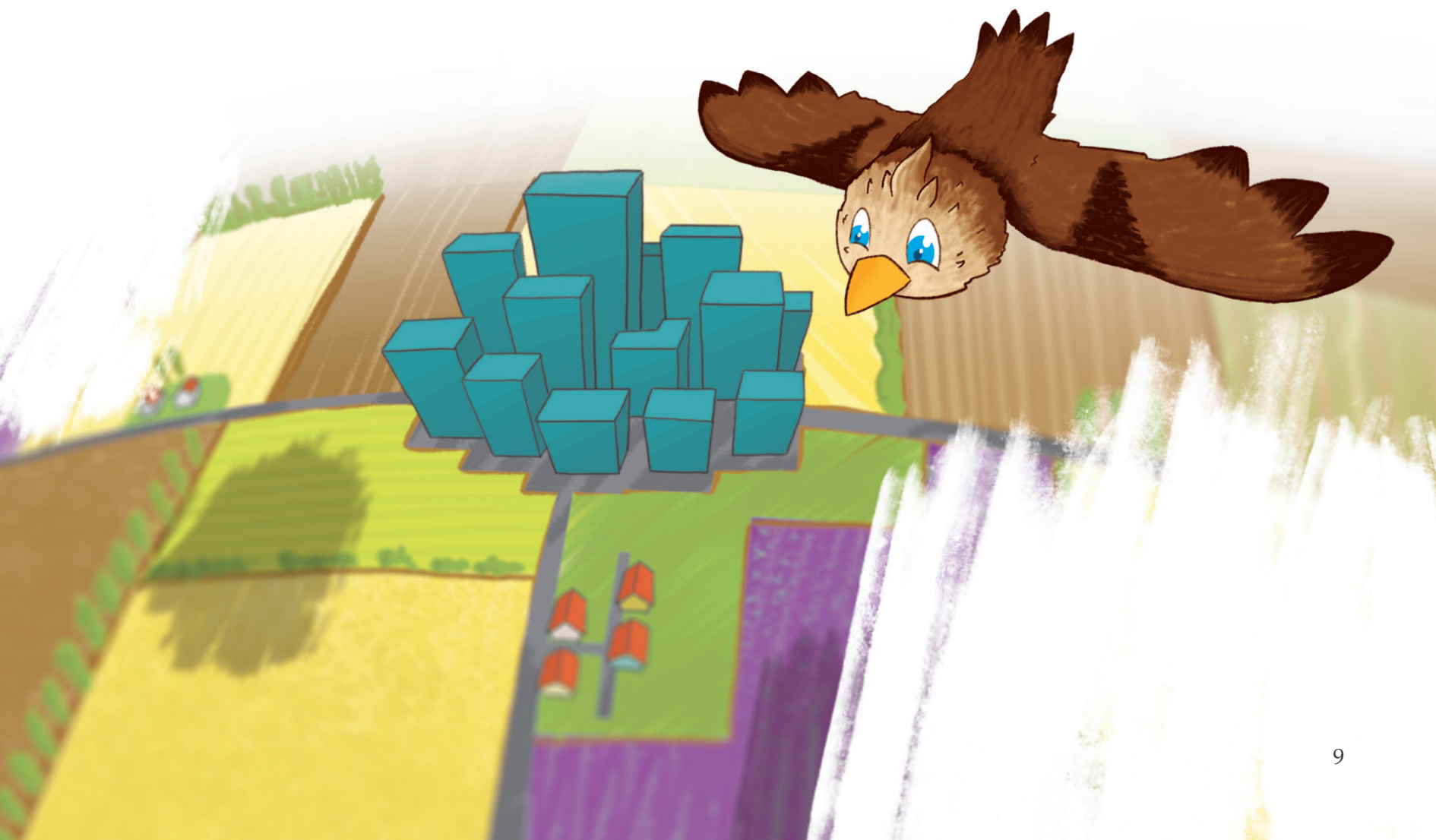
Nijaký pocit

„Vlastně nevím, co všechno pro mě ta pěstounská péče znamená,“
dodala holčička.

Vtom se Vrabčák rozzářil:
„Na co mám křídla? Pomůžu ti, všechno zjistím a za pár stránek se vrátím,“
zvolal ptáček a frnk, byl pryč.

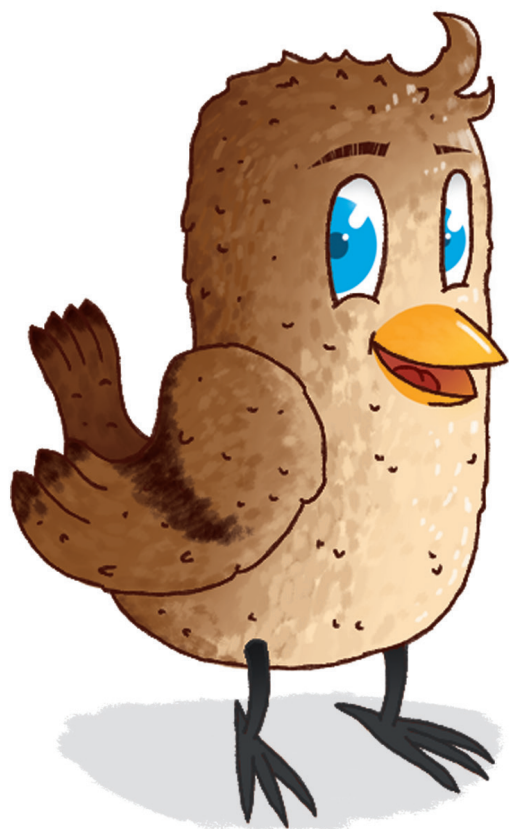
Vrabčák se rozlétl po okolí, kde nakukoval lidem do oken.
Netrvalo dlouho a našel, co hledal.

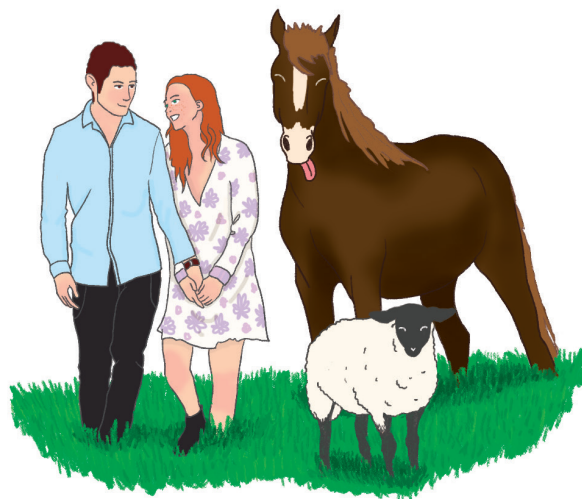
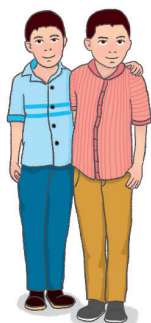
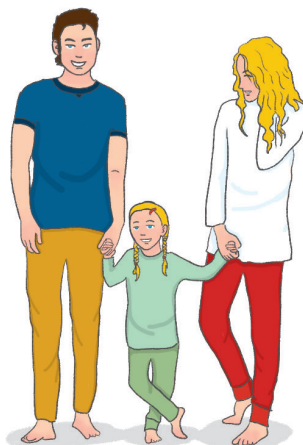
A tak uviděl Janičku, která má nemocné nohy, proto se pohybuje pomocí
vozíku a bydlí u Vomáčků na statku.

Pak se seznámil s bratry Tomášem a Vencou,
o které se starají Markovi s jejich dcerou Aničkou.

A nakonec zaletěl za Honzíkem, který vyrůstá u své babičky paní Pospíšilové,
která žije ve vysokém domě a má velkého kocoura.

Vrabčák se dětí vyptával, co je zač ta pěstounská péče. A pak pospíchal zpátky
za Maruškou, aby jí všechno pověděl.

Pomocí čáry spoj děti Janičku, bratry Tomáše s Vencou a Honzíka s jejich pěstounskou rodinou, do které patří.

„Čimčarara, čim, čim, čim, už to všechno vím,“
vyhrknul Vrabčák na Marušku, jakmile dorazil k jejímu oknu.

„Tak povídej“,
vybídlá ho holčička.

„Řeknu, to víš, že řeknu, jen mě nech chvíli vydechnout,“
ztěžka oddechoval vrabec. „A nenašlo by se tady něco k snědku?“
žadonil: „Vyhládlo mi, byla to litačka.“

Maruška se na Vrabčáka usmála a dala mu drobeček rohlíku od snídaně,
pak druhý... a třetí..., taky 2 lentilky, 3 sušenky, jeden cucací bonbon a knedlík
od oběda. A když to Vrabčák všechno spořádal, začal konečně vyprávět.

**„Dětem v pěstounské péči zůstává příjmení jejich rodičů.
To znamená, že budeš i nadále Marie Nováková,
nikoliv Marie Strnadová jako pěstouni.“**

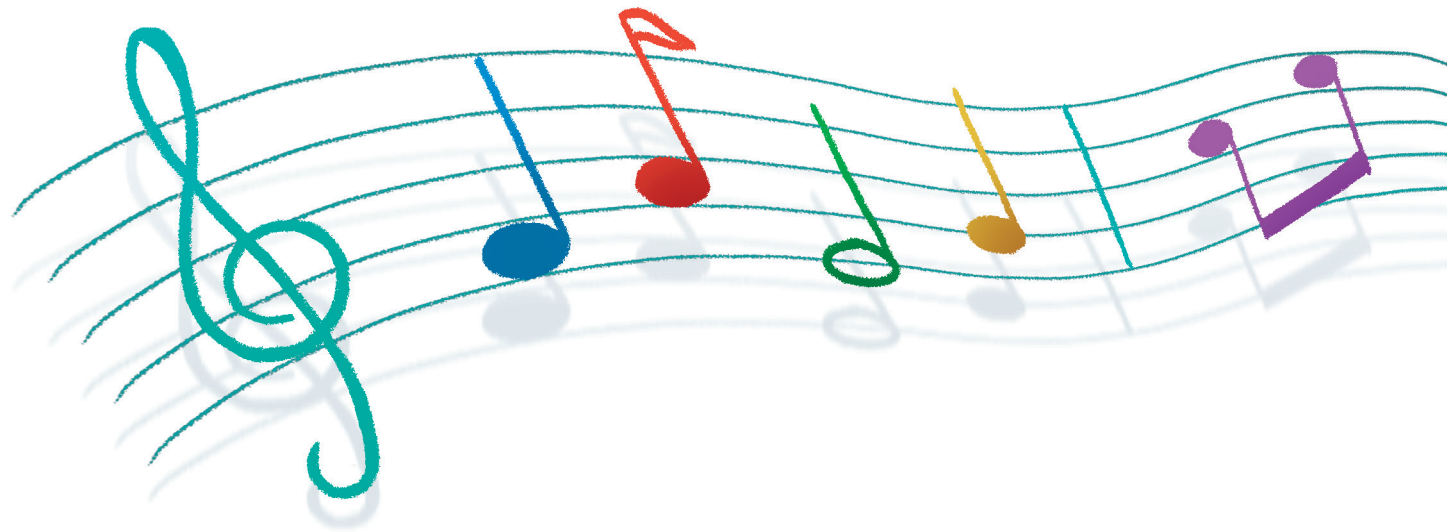
Vrabčák si neodpustil opětovnou poznámku:
**„Škoda, je to takové hezké ptačí jméno. Navíc kamarád Strnad moc hezky
zpívá. Určitě už jsi ho někdy slyšela. Počkej, já to zkusím jako on:**

„Jak nám to sluníčko pěkně sví-tí,“
zpíval vrabec, co mu síly stačily.

Popravdě zpěvu strnada se to moc nepodobalo.
Ale za to vrabec nemohl, protože příroda mu dala do vínku jinou písničku.

Marušku Vrabčákovo cvrlikání rozveselilo. Za chvíli se nahlas smála
a spolu s Vrabčákem si prozpěvovala na strnadí notu:

„Jak nám to sluníčko pěkně sví-tí.“

Umíš zpívat nějakou písničku? Jaká je tvá oblíbená? Nechceš ji Vrabčákovi zazpívat?

„A co děti říkaly dál?“ vybízela holčička ptáčka.

„Budeš bydlet v hnízdě pěstounů, kde budeš mít svůj pokojíček. Nebo budeš mít společný pokoj s Tomášem. Strnadovi se o tebe budou každý den starat. Jako malé ptáče potřebuje jíst a ukázat, jak se lítá, tak i tví pěstouni tě budou pravidelně krmit, hrát si s tebou a učit tě novým věcem, abys ve správný čas mohla roztáhnout křídla a vylétnout z hnízda.“

„A co moje máma s tátou?“ zajímalo Marušku.

„Ti, i když budou hnízdit jinde než ty, budou o tobě a tvém životě dostávat pravidelné zprávy a dál budou rozhodovat o důležitých věcech, které se tě týkají. Třeba o tom, do jaké školy budeš chodit. Ale třeba domácí úkoly ze školy ti budou podepisovat pěstouni.“

Maruška si představuje, že je ptáček v hnízdě. Pozorně si prohlédni obrázek. Zavři sešit a zkus vyjmenovat, co všechno měla Maruška ve svém hnízdě za věci.

„Je ti to jasné?“ zeptal se Vrabčák holčičky.

Ta na souhlas pokývala hlavou.

„A mí rodiče budu vědět, kde jsem?“ nedalo jí to.

**„Ano, tvoji rodiče budou znát adresu, kde Strnadovi bydlí,
a mohou ti tam napsat, zavolat nebo tě tam i navštívit,“**
zkušeně odpověděl ptáček.

**„Třeba Janička mi říkala, že její táta jí občas napíše e-mail a s mámou si chodí
jednou za dva měsíce pohrát do herny.“**

Vrabec si načechral peříčko pod krkem a pak pokračoval: **„Honzík se s mámou
nevídá, ale zase se skoro denně setkává se svými bratřenci a sestřenicemi,
kteří bydlí v sousedství jeho babičky. Zkrátka u každého dítěte je to trochu
jiné, chápeš?“**

**„Asi jo. Bude prostě záležet na mámě a tátovi, jestli mě navštíví. Moji adresu
budou znát,“** shrnula Maruška.

„A o pěstounské péči rozhoduje pan soudce,“

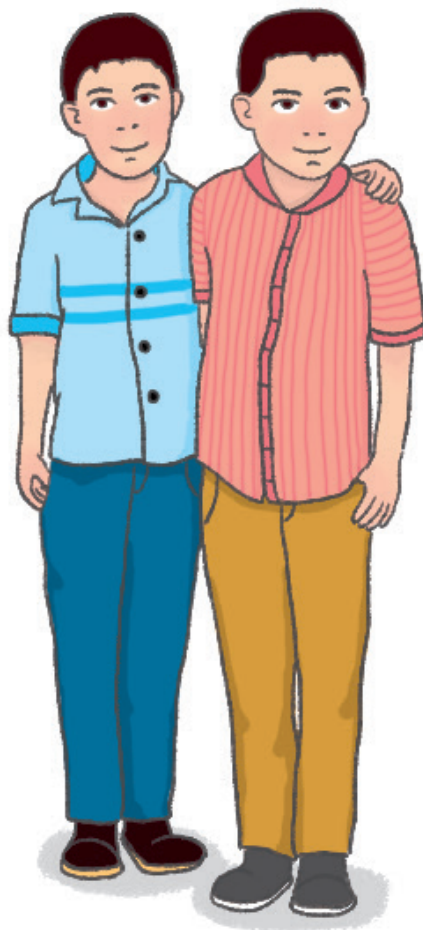
dodal vrabec a pak zauvažoval:

„Ten musí být asi hodně moudrý, když rozhoduje o tom, v jakém hnízdě a u jakých ptáků, vlastně pěstounů, může dítě žít. To by si asi v ptačí říši rozuměl se sovou. Ta je taky hodně chytrá. Akorát by mě zajímalo, jestli pan soudce pracuje po nocích jako ona.“

Vybarvi sově peříčka dle své fantazie.

Maruše nešla na rozum ještě jedna věc:
„A jak mám Strnadovým říkat, když už jednu mámu a tátu mám?“
„To záleží na tobě a na vaší domluvě,“ odpověděl Vrabčák,
„třeba Tomáš říká svým pěstounům ,teto a strejdo‘.
Venca je mladší a oslovuje svou pěstounku ,mami‘ a ví, že má mamky dvě,
jednu doma a jednu, které se narodil.“

„A jak dlouho budu u pěstounů bydlet?“ vyptávala se Maruška ptáčka.

„Ptáš se mě, kdy vylétneš od Strnadů z hnízda?“

ujistil se Vrabčák ptačím slovníkem, že rozumí otázce.

„To je různé. Pěstounská péče sice končí, až ti bude osmnáct let, to už budeš velká holka. Ale představ si, že většina dětí v rodinách bývá mnohem déle.

Zůstávají tam tak dlouho, jak potřebují,“

odpověděl Vrabčák.

„Taky se někdy může stát, když už je v hnízdě rodičů dítěte vše v pořádku, že dítě přelétne od pěstounů zpět do jejich hnízda,“

vrabec významně zamrkal,

„ale to jen v případě, když s tím souhlasí pan soudce, dítě samotné i rodiče dítěte .“

Maruška se potřebovala zeptat ještě na jednu věc:
„V dětském domově jsem dostala panenku, míč a švihadlo,
můžu si je vzít s sebou? A taky mám ráda Pavlíčku, se kterou spím v pokoji,
uvidím ji ještě někdy?“

Vrabec zívnl a pohladil děvčátko po tváři:
„Panenka, míč i švihadlo pojedou s tebou k pěstounům a s kamarádkou si
můžeš psát nebo se se Strnadovými domluvíš a přijedete se na ni třeba někdy
podívat na návštěvu.“

Maruška opět souhlasně přikývla.

**„Tak co, už jsi připravená na cestu?“
zeptal se Vrabčák Marušky a zase zívł.**

„Snad jo“, odpověděla.

„Jsem hodně unavený,“ řekl Vrabčák, „co ty?“

„Taky,“ přiznala Maruška a rovněž zívla.

**„Nedivím se, máš to těžké, čeká tě hodně změn: postel, kamarádi, škola,“
podíval se Vrabčák na holčičku a pak pomalu pokračoval,
„taky tě v novém hnízdě bude navštěvovat sociální pracovník z městského
úřadu a pracovník doprovázející organizace tvých pěstounů, kteří tobě
a Strnadovým budou pomáhat, abyste na ty změny nebyli sami.“**

Na chvíli se odmlčel a pak ještě ospale dodal:

„Tolik bychom si všichni přáli, aby se ti v novém hnízdě dařilo.“

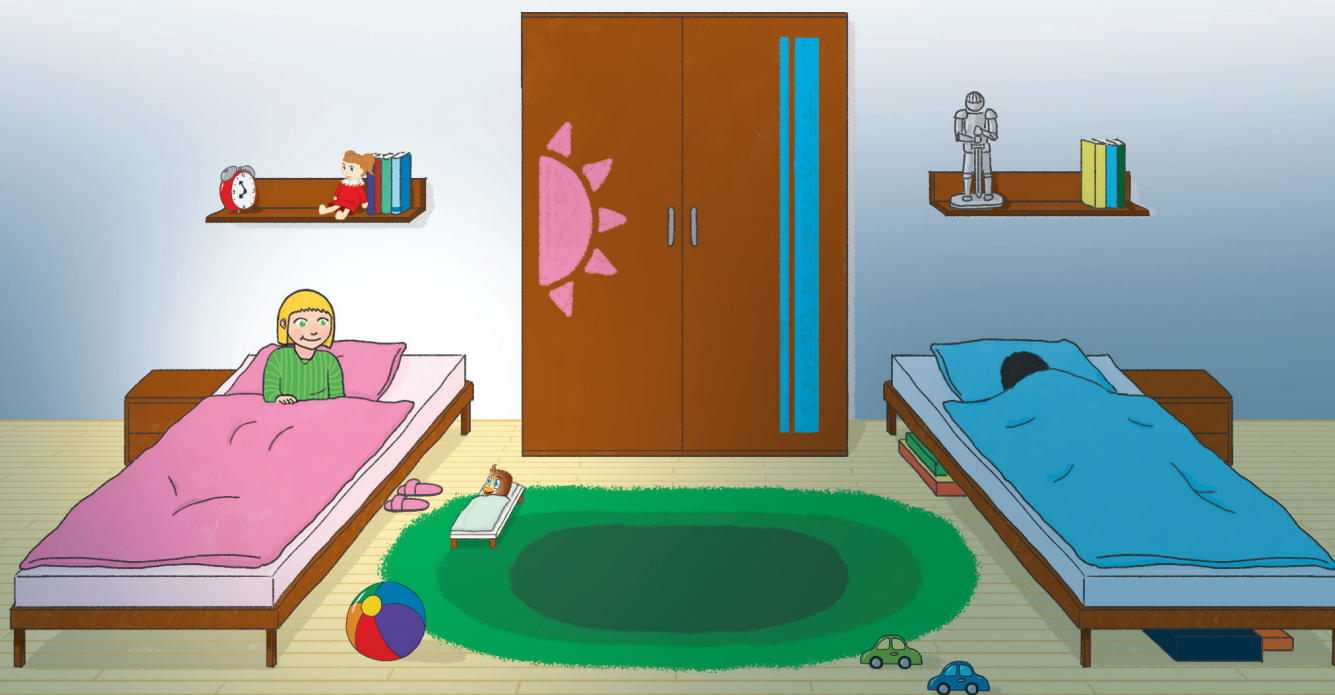

 Rozhlédni se po Maruščině pokoji, co myslíš, kde by si mohl Vrabčák odpočinout?

„A co ty, tebe ještě někdy uvidím?“
podívala se Maruška na unaveného Vrabčáka.

„Rád za tebou zaletím...“
pootevřel vrabec zavřené oči a dodal:
„A budeš mi nechávat drobečky od oběda za oknem?“

„To je jasná věc,“
odpověděla Maruška a oba se s Vrabčákem rozesmáli.
Za chvíli se už pokojem rozléhalo slabounké chrápání.
No nedivte se, byl to pro oba perný den.

Dovětek pro dospělé čtenáře

Text je určený dětem ve věku 5–11 let. S ohledem na široké věkové rozpětí cílové skupiny obsahuje i složitější výrazy, které menší děti nemusejí pochopit. Záměrem není, aby děti všemu porozuměly, ale aby měly základní představu o tématu. Je vhodné, aby text četlo dítě s dospělým (sociální pracovník, náhradní rodič, učitel, rodič), který mu předá a blíže vysvětlí další informace. Příběh lze doplňovat a upravovat dle životní situace konkrétního dítěte. Je třeba odpovídat na otázky dítěte a všimnout si toho, co ho zajímá, co je pro něj důležité, na čem a na kom mu záleží. S ohledem na množství informací je vhodné číst text v rozmezí několika dnů, ale s jednou stálou osobou.

Cílem textu je:

- a) informovat dítě umístěné mimo jeho rodinu obecně o institutu pěstounské péče a následně zjistit jeho vyjádření k plánu náhradní rodinné péče;
- b) připravit dítě na přechod do konkrétní pěstounské rodiny;
- c) seznámit širokou dětskou populaci s tématem pěstounské péče.

Tento materiál vznikl v rámci projektu Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně-právní ochrany dětí Ministerstva práce a sociálních věcí.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

**Ve stejné edici byly vydány
ještě tyto publikace:**

Osvojené dítě:
Pepík má oslavu

Dítě v pěstounské péči na přechodnou dobu:
Pavlíkova dobrodružná plavba

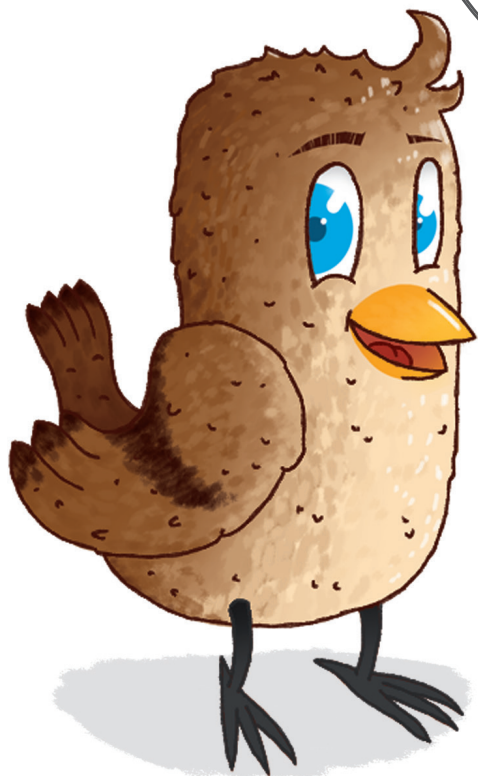
Důvody, proč děti nežijí se svými rodiči:
Jak si kukačka Jitka přála být dobrou maminkou

Cesta k náhradnímu rodičovství:
Strnadovi si jedou pro Marušku

Komiks o pěstounské péči pro děti od 12 let: DVA v PP

Jak pracovat s dětskými sešity při zjišťování
názoru dítěte na náhradní rodinnou péči

Texty naleznete na:
www.pravonadetstvi.cz

Účelová neperiodická publikace

Dítě v pěstounské péči: Maruška se chystá na cestu

Mgr. Johana Mertová

Ilustrace a grafická úprava: Jan Líbal

Vyšlo v roce 2019,

vydání první, 28 stran, 5000 výtisků.

Vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí,

Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

jako neprodejnou účelovou publikaci.

TISK CENTRUM s.r.o., Modřická 62, Moravany u Brna

ISBN 978-80-7421-168-3

Neprodejné

Vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí v roce 2019,
Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2
jako neprodejnou účelovou publikaci.
ISBN 978-80-7421-168-3
© MPSV
www.pravonadetstvi.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ